

12 años de esclavitud

Fitxa teknikoa

JATORRIZKO IZENBURUA: 12 Years a Slave (Twelve Years a Slave)

URTEA: 2013.

IRAUPENA: 133 min.

HERRIALDEA: AEB.

ZUZENDARITZA: Steve McQueen.

AKTOREAK: Chiwetel Ejiofor, Michael Fassbender, Lupita Nyong'o, Paul Dano,

Benedict Cumberbatch, Paul Giamatti, Sarah Paulson, Brad Pitt, Alfre Woodard, Adepero Oduye, Chris Chalk, Garret Dillahunt, Dwight Henry, Scoot McNairy, Taran Killam, Michael Kenneth Williams, Ashley Dyke, Quvenzhané Wallis, Rob Steinberg, Bryan Batt.

EKOIZPENA: Summit Entertainment / Plan B / River Road Entertainment / New Regency Pictures / Film4.

Sinopsis

1850eko gertakari erre real batean oinarrituta, Solomon Northupen istorioa kontatzen du, New Yorken bizi zen musikari beltz kulturadun bat. Bi gizonekin kopa bat edan ondoren, drogatu eta bahitu egin dutela ikusten du Solomonek Louisianako plantazio baterako esklabo moduan saldua izateko. Bere inguruko guztiek, indarkeriaren eta desesperazioaren aurrean amore ematen dutela ikusten du, baina berak ez du etsitzen eta une egokiaren zain egotea erabakitzen du, askatasuna lortu eta bere familiarekin itzuli ahal izateko.

Baketik-en bideoteka

Baketik-ek geurekin eta besteekin etikoki bizitzearerin zerikusia duten filmen eta dokumentalen bideoteka komertziala. Baketik-ek doan uzten dizkie pelikulak eskatzen dituztenei: ikastetxeak, aisiaaldi taldeak, parrokiak, GKEak, mota guztiako elkartea, familiaiak, lagun taldeak... Pelikula bakoitzak hau bezalako gida didaktiko bat darama. Edukiari buruzko azterketa eta gogoeta erraztea du xede. Gida bakitzean pelikula ikusi duen Baketik-eko kolaboratzaile batek bi atal egin ditu: «gai» eta «galderak pelikula ikusi aurretik eta ondoren». Hau da pertsona honek pelikula ikusteko egiten digun iradokizuna. Nahi izanez gero, zeuk ere parte har dezakezu gustatu zaizkizun zenbait pelikulen iritziak bidalita. (Informazio gehiago www.baketik.org webgunean)

Gaiak

Esklabotasuna, Ardura, Kultura

Esklabotasuna. Filma AEBetako esklabotasunaren garaiko gertakarietan oinarritzen da. Testuinguru horretan, arrazismoa lege zenean, beltzak merkantzia eta jabetza bezala tratatuak ziren, ez pertsona bezala.

Ardura. Bidegabekeria larrien aurrean, pertsonaiak jarrera desberdinak hartzen dituzte euren arduren arabera: zuriak zalantza etikoetan edo haien guztizko gabezian galtzen dira, biktimek euren egoera nola hobetu dezaketen pentsatzen duten bitartean.

Kultura. Protagonistak idazten, irakurtzen eta biolina jotzen daki eta, orokorrean, badaki zuriek nola ikusten duten mundua. Filmean ikusiko ditugu beste beltz batzuekiko desberdin egiten duten ezaugarri hauen ondorioak zeintzuk diren.

Filma ikusteko eta entzuteko iradokizunak

Pelikula bat modu askotara ikus eta entzun daiteke. Erreferentzi puntu batzuk eskaintzen ditugu. Zehazki pelikula modu honetara ikustea eta entzutea iradokitzen dizugu:

...barrura begira. Gutako bakoitzari esanguratsu egiten zaigun horri buruz eta gure bizitzan bertan sorrazaten dizigun galdeei buruz hausnartu. Helburua ez da betirako erantzunak aurkitzea, uzten dizigun arrastoei erreparatzea baizik.

...kanpora begira. Taldean edota familian elkarrizketa sustatu. Kontua ez da ondorioetara iristea. Hauteman eta sentitu duguna konpartitzea, eta besteen hautematea ezberdina entzuten eta ulertzan sainaztea da.

...ez bakarrik arrazoirekin, baita bihotzarekin ere. Une batez aurreiritzi ideologikoak eta edo aurrez ditugun ideiak albo batera utzi, pelikulak kontatzen digun horren harira, sentimenduek hitz egin dezaten.

...eta denbora baten buruan, berriz ere pentsatu. Adi erreparatu egun batzuen ostean pelikulak utzitako arrastoari. Arrasto hori ikusi dugunari buruzko hausnarketak eta istorioak gugan hartu duen biziak sortutako impresioa da.

Zenbait galdera...

...pelikula ikusi aurretik

·Esklabotasunari buruz. Ezagutzen dugu esklabotasunaren historia? Zer ondorio eragin ditu gure garaian? Uste duzu gaur egun badela esklabotasunik?

·Ardurari buruz. Esplotazio egoera batean, norberak al dauka bere bizitzaren ardura? Menpekoak aukeratu al dezake ezer? Esplotatzaleek eta esplotatuek ardura bera al dute?

·Kulturari buruz. Zer da zuretzat "kulturaduna" izatea? Zer ikasi behar dugu bizitzari aurre egiteko?

...pelikula ikusi ondoren

·Testuinguru historikoa erre realista iruditu zaizu? Uste duzu gaur egun dagoen arrazismoak zerikusirik duela garai hartako arrazismoarekin?

·Uste duzu filmeko beltzek euren jabeei aurre egin beharko lieketela? Zer ondorio izango lituzke horrek? Zergatik uste duzu men egitea aukeratzen dutela? Patsyren jokabidea ulertzan al duzu? Zeintzuk dira bidegabekeria horren arduradun? Gaur egun, zuriek onartzan al dituzte arrazismoaren gainean duten ardura?

·Nola laguntzen edo eragozten dio Solomoni zurien kultura ezagutzeak? Beltzen kulturako zerk eman dizu atentzioa? Gaur egungo adierazpen artistikoetan ikusten al dituzu ezaugarri horiek?

Maialen Lizarralderen laguntzarekin.

baketik

12 años de esclavitud

baketik